

גיליון מס'
29

הלכות המקדש

על פי פסקי ה"חפץ חיים"

שיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א

בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"

רח' שמריה 11 ת.ד. 18008 ירושלים 02-5823540

לע"נ
שלמה וישי קרויזר
ז"ל

הקרבה שלא לשמה

- א. כל קורבן, חוץ מקורבן פסח בזמנו וקורבן חטאת בכל זמן, שאחת מהעבודות: שחיטה, קבלה, הולכה וזריקה נעשתה שלא לשמה, כגון עולה לשם שלמים, הקורבן כשר ולא עלה לבעלים לחובתו, וימשיכו להקריבו כדינו כפי שהוקדש בתחילה, ואסור להמשיך את שאר העבודות במחשבת שלא לשמו.
קורבן פסח בזמנו וקורבן חטאת בכל זמן יהיו פסולים.
- ב. כל קורבן, חוץ מקורבן פסח בזמנו וחטאת בכל זמן, שאחת מהעבודות: שחיטה, קבלה והולכה נעשו על מנת לזרוק את דמו שלא לשם בעליו, הקורבן כשר ולא עלה לבעלים לחובתו.
קורבן פסח בזמנו וחטאת בכל זמן יהיו פסולים.
- ג. קורבן שאחת משלושת העבודות: שחיטה, קבלה, והולכה, נעשתה שלא לשם הבעלים, הקורבן כשר ועלה לבעלים לחובתו, ויש חולקים.
קורבן פסח בזמנו וקורבן חטאת בכל זמן, יהיו פסולים.
- ד. דין קורבן שאחת מעבודותיו נעשו שלא לשמו הוא רק אם הייתה אמירה מפורשת שלא לשמו, אבל אם העבודה נעשתה בלי שום אמירה, הקורבן כשר.
- ה. דין קורבן שהוקרב שלא לשמו שלא עולה לבעלים לחובתו, הוא דווקא אם ידע המקריב מה הקורבן וכיוון לשם קורבן אחר, כגון שידע שהקורבן עולה וכיוון לשם קורבן אחר, אבל אם הוא טעה וחשב שהקורבן הוא קורבן אחר, כגון שחשב שקורבן העולה שלפניו הוא קורבן שלמים, הרי זו עקירה בטעות והקורבן עלה לבעלים לחובתו, והוא הדין בקורבנות פסח וחטאת.

^א זבחים ב., רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"א, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק א-ב, כ.
^ב זבחים ב., תוס' ד"ה כל הזבחים, לדעת הרמב"ם בפסולי המוקדשין פט"ו ה"א הקורבן פסול במחשבת שינוי הבעלים בכל אחת מארבע העבודות, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ג, כ.
^ג רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"א, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ג, כ.
^ד זבחים ב., רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"י, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ג.
^ה מנחות מט., רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"א, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ו.

- ו. דיין הקרבת קורבן שלא לשמו, כגון עולה לשם שלמים, הוא בין בקורבן יחיד ובין בקורבן ציבור, אבל דיין הקרבה שלא לשם הבעלים הוא רק בקורבן יחיד ולא בקורבן ציבור.
- ז. ישנים שהביאו קורבנות תודה, ושחטו את קורבן התודה של הראשון לשם השני, הקורבן לא עלה לבעלים לשם חובה.
- ח. קורבן תודה שנשחט לשם שלמים כשר ועלה לבעלים. קורבן שלמים שנשחט לשם תודה כשר ולא עלה לבעלים לחובתו.
- ט. מחשבה פוסלת מעבודה לעבודה, ולכן אם חשב בזמן שחיתת הקורבן שהשחיטה תהיה על מנת לזרוק את הדם שלא לשם הקורבן, קורבנות חטאת ופסח יהיו פסולים, ושאר הקורבנות יהיו כשרים ולא עלו לחובת הבעלים.
- י. קורבן עולה שמתו בעליו והקריב היורש את הקורבן בשינוי קודש, הקורבן פסול, ואם הקריב בשינוי בעלים, הקורבן כשר, שאין בעלים לאחר מיתה.

¹ זבחים ד., רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"א, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ד.
² זבחים ז., ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ט.
³ זבחים ז., רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו הי"ג, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק י.
⁴ זבחים ט.: רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"י, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק ת.
⁵ זבחים ז.: רמב"ם פסולי המוקדשין פט"ו ה"ט"ו, ליקוטי הלכות זבחים פ"א, תורת הקודשים ס"ק צ.